

Dos pobles, una terra: arrels i conseqüències del conflicte israelianopalestí

El conflicte entre Israel i Palestina és uns dels més duradors de la història, les seves problemàtiques històriques i polítiques han provocat una situació de tensió constant amb moltes conseqüències per la població.

Una nova terra introduïda a Palestina

Font: Unir.net

La terra coneguda avui com a Israel i Palestina, ha estat motiu de disputes i guerres des de fa gairebé mil anys. Aquest territori es coneix com a Terra Santa, lloc on les tres grans religions monoteistes tenen un dels seus monuments o llocs més sagrats.

A la Bíblia, estava anomenat com a “territori dels hebreus”, és a dir, un poble pels jueus. Llavors, quin és el conflicte? En aquells llavors, Israel com a estat no existia. Els jueus es van acabar instal·lant a Palestina, cosa que a llarg termini va significar un gran problema..

Els Fonaments Històrics i el Designi del Mandat Britànic (1917-1947)

La manera en la que tot va començar va ser quan l'imperi otomà es va trencar després de la segona guerra mundial. Abans de que els Anglesos prengueren Palestina, al novembre de 1917 es va realitzar la declaració de Balfour. On el ministre britànic, Arthur Balfour va pronunciar que el Regne Unit ajudaria a la creació d'un poble pels jueus a Palestina.

Aquesta declaració tant important era confusa perquè donava suport als desitjos sionistes, però també deia que **“no es faria res que poguera fer mal als drets de la gent no jueva que ja vivia a Palestina”** i finalment va suposar una sèrie de conflictes i desigualtats. El Sionisme Polític, creat per Theodor Herzl a finals del segle XIX, va donar pas a una curiosa arribada jueva, dita Aliyá (Ascens), amb l'interès de trobar una llar segura. Amb l'ajuda del Mandat Britànic, donat per la Societat de Nacions el 1922, els jueus van créixer de forma “rara”.

Els números mostren això: de quasi 84.000 jueus el 1922, van pujar a uns 450.000 cap als 30, sent quasi el 30% de tots. Aquesta arribada estava unida a comprar terres per grups com el Fons Nacional Jueu (JNF), fent que llauradors palestins marxaren.

Alhora, va florir el Nacionalisme Palestí. Els àrabs palestins van percebre l'arribada sionista com un projecte de colonització que amenaçava amb despullar-los de la seva terra i destruir la seva identitat nacional. Els creixents conflictes de convivència van derivar en actes de violència organitzada, sent el més significatiu la Gran Revolta Àrab (1936-1939) que va ser parada malament pels britànics.

El Regne Unit, incapaç de controlar la violència creixent, va provar sort amb opcions polítiques sense èxit. La Comissió Peel (1937), Va suggerir per primer cop dividir la zona, imaginant un estat jueu petit i un estat àrab gran, amb Jerusalem per sempre sota control. Al principi, els jueus van dir que sí, però els àrabs van dir que no de totes totes. El Llibre blanc de 1939, Per calmar els àrabs abans de la Segona Guerra Mundial, el Regne Unit va frenar molt l'entrada de jueus i la compra de terres, cosa que els jueus van veure com una punyalada a l'esquena quan pitjor els tractaven els nazis.

La Partició, la Guerra de 1948 i la Catàstrofe Palestina (Al-Nakba)

Després de l'Holocaust, el suport internacional a la creació d'un estat jueu es va consolidar. Amb el Regne Unit esgotat, el problema va ser transferit a la recentment creada Organització de les Nacions Unides (ONU).

Al novembre de 1947, l'Assemblea General de l'ONU va aprovar la Resolució 181, que establí la partició de Palestina: 53% del territori per a un Estat Jueu, 43% per a un Estat Àrab, i Jerusalem sota un estatut internacional. Aquest pla va ser rebutjat per la Lliga Àrab, que el va considerar una cessió injusta i il·legal de terres.

En expirar el Mandat Britànic el 14 de maig de 1948, David Ben-Gurion va declarar l'establiment de l'Estat d'Israel. L'endemà, va esclatar la guerra amb la intervenció dels exèrcits àrabs veïns.

La guerra de 1948 va ser decisiva i va culminar amb expansió Territorial Israeliana: Israel no sols va defensar la seva existència, sinó que va conquerir quasi el 78% del territori de l'antic Mandat. La Qüestió dels Refugiats (Al-Nakba): L'èxode massiu i l'expulsió d'aproximadament 750.000 palestins de les seves llars.

Aquesta Catàstrofe va originar la diàspora palestina i l'Agència de les Nacions Unides per als Refugiats de Palestina (UNRWA). Llavors, franja de Gaza va quedar sota administració egípcia i Cisjordània (incloent Jerusalem Est) va ser annexada per Jordània.

La Guerra dels Sis Dies (1967) i l'Estructura de l'Ocupació

L'estat de guerra latent va culminar al juny de 1967 amb la Guerra dels Sis Dies. Israel va conquerir la Península del Sinaí, la Franja de Gaza, Cisjordània, Jerusalem Oriental i els Alts del Golán.

Aquesta guerra va transformar fonamentalment el conflicte, convertint a Israel en una Potència Ocupant que controlava militarment a milions de palestins. El Consell de Seguretat de l'ONU va aprovar la **Resolució 242**, que exigeix la retirada de les forces israelianes dels territoris ocupats en el conflicte.

La conseqüència més duradora de 1967 és l'Ocupació Militar de Cisjordània. La política d'Assentaments (construcció de comunitats jueves en els territoris ocupats) és considerada il·legal segons el Dret Internacional Humanitari (DIH), específicament l'Article 49 del Quart Conveni de Ginebra, que prohibeix a la Potència Ocupant traslladar part de la seva població civil al territori que ocupa. Hui, la densa xarxa d'assentaments aïlla i fragmenta el territori palestí.

Els Acords d'Oslo (1993) van dividir Cisjordània en tres zones de control administratiu i de seguretat, una estructura que ha passat de ser provisional a permanent: Zona A (**18%**), Control administratiu i de seguretat total de l'Autoritat Nacional Palestina (ANP). Zona B (**22%**): Control administratiu palestí, però control de seguretat compartit amb Israel. Zona C (**60%**): Control total israelià. Aquesta zona abasta la totalitat dels assentaments, els recursos naturals i les principals rutes de comunicació. Aquesta fragmentació impossibilita la viabilitat territorial d'un futur estat palestí.

La dura ocupació va provocar dues grans revoltes, la **primera Intifada** (1987-1993), una revolta civil de la gent. I la **segona Intifada** (2000-2005): Un conflicte amb més violència, amb ús de coets i atacs suïcides.

Tot i els Acords d'Oslo (1993) i que es van reconèixer, no van poder fer un Acord Permanent. Els problemes eren l'estatus de Jerusalem, el dret a tornar dels refugiats i tenir fronteres segures.

Després que Israel marxés de Gaza per si sol l'any 2005, i que Hamàs prengués el poder el 2007, Israel i Egipte van imposar un bloqueig terrestre, aeri i marítim

complet.tancar completament Gaza per terra, mar i aire. Aquesta decisió va fer que Gaza sembles una "presó sense sostre", amb una molt mala economia i guerres constants. Això va portar a molta pobresa i a necessitar sempre ajuda d'altres països.

El matí del 7 d'Octubre de 2023, tot va canviar de sobte amb un atac gran i organitzat d'Hamàs a Israel. Van llançar coets i també van entrar soldats en pobles i llocs militars israelians.

L'atac va ser caracteritzat per la seva brutalitat contra objectius civils, sobretot contra persones que no eren soldats. El pitjor va ser el que va passar al festival de música **Tribe of Nova**, on van morir massa gent i van segrestar-ne molts més. Més de mil israelians van ser assassinats en aquest atac, la majoria eren persones normals, i Hamàs va agafar més de 240 persones ostatges.

La reacció d'Israel va ser immediata i molt d'una escala sense precedents, amb l'objectiu de destruir el poder militar i de govern d'Hamàs. Van atacar amb avions i després van entrar per terra.

Volien destruir els túnels i les bases de Hamàs, que deien que estaven sota edificis civils com hospitals i escoles. Això va causar molts danys a Gaza i varies persones civils van morir, cosa que ha fet que molts països critiquin Israel i que la situació humanitària sigui pitjor.

El Col·lapse Humanitari, Socioeconòmic i el Marc legal

L'escala de la guerra de 2023-2024 ha transformat el bloqueig crònic en una catàstrofe humanitària de dimensions històriques, exacerbant els aspectes de pobresa, fam i risc d'epidèmies.

A Gaza, els bombardejos han fet malbé coses importants. Gairebé no hi ha llum, ni clavegueram, i més del 90% de la gent no té aigua bona per beure cada dia, ara gairebé tothom és pobre. No es pot treballar. Els palestins es van quedar sense ingressos llavors només dependen de la humanitat insuficient e irregular.

Això va genera moltes consquències com; **Crisis de desplaçament**, Centenars de milers d'habitatges, han sigut destruïdes. Més d'un milió i mig de persones han hagut de marxar de casa seva i viuen amuntegades en refugis o tendes fetes de qualsevol manera, sense poder tindre una bona qualitat de vida.

L'escassetat de subministraments bàsics, producte del setge i la limitació d'accés a l'ajuda, ha accelerat una crisi de fam sense precedents. La desnutrició aguda i la inanició infantil s'han convertit en la manifestació més cruel d'aquesta crisi, particularment en el nord de Gaza. **Col·lapse Sanitari:** El sistema sanitari ha col·lapsat no sols per la falta de combustible i medicines, sinó també per l'absència de materials essencials per a tractar la malnutrició.

Mortalitat per Inanició, L'elevada mortalitat de bebés i xiquets xicotets per inanició i deshidratació és un indicador alarmant de la crisi humanitària. Les mares, esgotades i desnodrides, sovint no poden produir llet, i la falta de fórmules infantils condemna a molts nounats. **Obstrucció de l'Ajuda,** La dificultat i, a vegades, la retenció deliberada de tones d'ajuda humanitària a les fronteres han sigut criticades per organismes internacionals i ONG com un possible ús de la fam com a instrument de guerra, agreujant la situació de la població civil.

El gran patiment ha fet que el Dret Penal Internacional s'hagi fixat en la situació d'una manera molt intensa.

La Cort Internacional de Justícia (CIJ): Alguns països han denunciat Israel per haver incomplert la Convenció per a la Prevenció i la Sanció del Delicte de Genocidi. L'acusació es basa en l'Article II de la Convenció. Aquest article parla d'accions com "provocar a posta condicions de vida que puguin destruir del tot o en part" un grup de persones.

Mesures provisionals: La CIJ va dictar mesures provisionals, ordenant a Israel adoptar mesures per a previndre actes de genocidi i garantir l'entrada d'ajuda humanitària urgent. Encara que la Cort no va dictaminar un alto-el-foc, el seu ordre va reconèixer la plausibilitat del risc de genocidi, establint un precedent legal històric.

Crims de Guerra i de Lesa Humanitat: Organitzacions de drets humans estan investigant crims de guerra potencials comeses per totes les parts, incloent-hi els atacs indiscriminats d'Hamàs contra civils i els bombardejos israelians en àrees densament poblades sense una protecció adequada de la població civil.

La Dimensió Geopolítica i la Polarització Global

La relació entre els estats àrabs amb el conflicte s'ha complicat més, justament després dels Acords d'Abraham (2020), un acord que va normalitzar la relació d'Israel amb altres països àrabs això va suposar una traïció pels palestins

No obstant això, l'escalada de 2023-2024 ha trobat aquesta normalització. Els règims àrabs que havien establert llaços amb Israel han hagut de condemnar públicament la campanya militar per a apaivagar a les seves opinions públiques, que s'han manifestat massivament a favor de Palestina. La resolució del conflicte continua sent una condició implícita per a l'estabilitat i la cooperació a llarg termini a la regió.

La Influència de les Potències Globals (els EUA, UE, ONU) i la Paràlisi Diplomàtica

El rol dels països més importants està molt dividit, els Estats Unit han continuat donant suport militar i polític a Israel, fins i tot fent servir el seu poder de veto a l'ONU per a aturar decisions per a un alto-el-foc. Molts critiquen això perquè diuen que impedeix que el món intente parar la guerra, tot i que també intenten que arribi ajuda. Seguidament, Unió Europea (UE), no està d'acord en tot. Alguns països com Espanya, Bèlgica o Irlanda han criticat la situació, però altres països d'Europa no s'han volgut mullar tant. Això fa que la UE no pugui fer gran cosa unida.

Les Nacions Unides (ONU) ha estat la veu principal en temes humanitaris i legals, però el seu Consell de Seguretat no ha pogut fer res per culpa dels vetos. L'Assemblea General ha aprovat decisions demanant un alto-el-foc, mostrant el que vol la majoria del món, però no són obligatòries.

Els Reptes de Futur i la Urgència de la Sobirania

El conflicte israelià-palestí ha entrat en una fase de màxima gravetat que amenaça la vida d'una població sencera. El que va començar com una disputa territorial ha evolucionat cap a un complex engranatge d'ocupació, setge, resistència armada i una crisi humanitària que s'ha convertit en una emergència global.

La pau duradora depèn de la voluntat política per a abordar els pilars irresolubles del conflicte: les fronteres de 1967, l'estatus de Jerusalem, el dret de retorn dels refugiats i la seguretat d'Israel. La situació actual a Gaza subratlla que, més enllà dels acords polítics, el desafiament més urgent és el reconeixement de la dignitat i els drets inalienables del poble palestí.

La comunitat internacional té l'obligació legal i moral d'anar més enllà de l'assistència humanitària i exercir una pressió política i legal sostinguda per a garantir el respecte del dret internacional i un futur on tots dos pobles puguin coexistir amb seguretat i sobirania. La construcció de la pau no pot consolidar-se sobre la fam, la pobresa sistèmica generada pel col·lapse econòmic o la negació dels drets nacionals d'un dels pobles.

El Prat de Llobregat, 26 de Gener de 2026

Vocabulari:

Sionisme: moviment polític jueu que defensa la creació i existència d'un estat jueu.

Dret Internacional Humanitari: normes que busquen protegir la població civil durant els conflictes armats.

Intifada: revolta popular palestina contra l'ocupació israeliana.

Aliyá: immigració jueva cap a Palestina/Israel impulsada pel sionisme.

Genocidi: destrucció total o parcial d'un grup humà per motius nacionals, ètnics o religiosos.

Setge: aïllament d'un territori per debilitar la població i el seu govern.

Terra Santa: Territori sagrat per al judaisme, cristianisme i islam, origen del conflicte simbòlic i religiós.

References

Agenda 2030 i ODS - ODS. (n.d.). Diputació de Barcelona. Retrieved October 6, 2025, from <https://www.diba.cat/ca/web/ods>

La UE y las Naciones Unidas: objetivos comunes para un futuro sostenible. (n.d.). European Commission. Retrieved October 6, 2025, from https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/sustainable-development-goals/eu-and-united-nations-common-goals-sustainable-future_es

objetivos. (n.d.). Objetivos de Desarrollo Sostenible | Programa De Las Naciones Unidas Para El Desarrollo. Retrieved October 6, 2025, from <https://www.undp.org/es/sustainable-development-goals>

Pacte Mundial. (n.d.). *Agenda 2023 de la ONU. Hacia donde vamos?* www.pactomundial.org. <https://www.pactomundial.org/noticia/agenda-2030-de-la-onu-hacia-donde-vamos/>

250 millones de niños sin escolarizar: Lo que debemos saber acerca de los datos recientes de la UNESCO sobre la educación. (2023, September 21). UNESCO. Retrieved October 6, 2025, from <https://www.unesco.org/es/articles/250-millones-de-ninos-sin-escolarizar-lo-que-debemos-saber-acerca-de-los-datos-recientes-de-la>